

EXAMEN DE LA FASE LOCAL (COMUNITAT VALENCIANA)
València, 9 d'abril de 2022

La duració de l'examen és de 2 hores i 30 minuts

Part I: Trie tres preguntes de les sis plantejades a continuació. La puntuació màxima de cadascuna d'elles és de 1,5 punts.

1. Definisca la responsabilitat social de les empreses. Relacione-la amb els costos socials positius i negatius. Pose un exemple de cada tipus de costos.
2. Què és el finançament alié de l'empresa? Descriga dues fonts de finançament alié a curt termini i dos a llarg termini.
3. Explique els tipus d'avantatge competitiu que pot adoptar una empresa. Quins avantatges competitius creu que té la inversió en I+D+i? Raone la seua resposta.
4. Descriga tres diferències entre un mercat de competència perfecta i un monopoli. Pose un exemple de cadascun d'aquests mercats i comente com es diferencien en els tres aspectes que haja assenyalat.
5. Explique quina diferència existeix entre dèficit públic i deute públic. Raone si la següent afirmació és vertadera o falsa:

“Per a eixir el més ràpid possible d'una recessió, els gestors de política econòmica haurien de reduir la Despesa Pública per a evitar augmentar el dèficit pressupostari.”

6. Explique com afectarà un augment de la renda dels consumidors a la demanda d'entrades de cinema, a la de les bosses de Loewe i als béns de segona mà. Represente gràficament el desplaçament de la corba de demanda de cada bé i l'efecte en el mercat.

Part II: Resolga un dels dos exercicis proposats. La puntuació màxima de cadascun d'ells és de 3 punts.

EXERCICI 1

L'economia d'un país ha de decidir entre dedicar els seus recursos a la producció de béns agrícoles o béns industrials. Es compta amb les següents opcions:

OPCIONS	BENS AGRÍCOLES	BENS INDUSTRIALS
A	1000	0
B	940	100
C	781	246
D	658	326
E	504	410
F	320	450
G	0	484

Conteste les següents preguntes:

- Què representa la frontera de possibilitats de producció d'una economia? Represente gràficament la frontera de possibilitats de producció d'aquest país amb les dades de la taula.
- Definisca el cost d'oportunitat. Complete la taula de l'enunciat amb el càlcul del cost d'oportunitat unitari dels béns industrials.
- Explique en quina situació es trobaria una economia que produeix 300 béns industrials i 400 béns agrícoles. Quin seria el cost d'oportunitat en aquest cas d'augmentar la producció de béns industrials fins a 350 unitats?
- Què hauria d'ocórrer en aquesta economia per a produir 800 unitats de béns agrícoles i 300 de béns industrials? Raone la seua resposta. Com es reflectiria a la representació gràfica de la frontera de possibilitats de producció?

EXERCICI 2

L'empresa de missatgeria "El ràpid" ha sigut creada per un equip jove d'empresaris. Aquesta empresa presenta uns costos fixos de 70.000 euros i un preu pels seus serveis de 3 euros per lliurament. L'empresa té previst realitzar un total de 50.000 lliuraments anuals.

- a) Calcule el cost variable unitari que haguera de tindre perquè l'empresa no tinga pèrdues.
- b) Segons el resultat obtingut en l'apartat a) i sense modificar-se els costos fixos, calcule el llindar de rendibilitat o punt mort en el cas en què l'empresa es torne més competitiva i reduïska el preu mitjà pels seus serveis a 2,3 euros per lliurament. Interprete el resultat i represente gràficament el llindar de rendibilitat.
- c) Suppose que l'empresa està en la situació de l'apartat anterior i s'enfronta a la disjuntiva de decidir entre produir 30.000 unitats o res, fins i tot sabent que obtindrà pèrdues, li recomanaria produir o no produir? Raone la seua resposta.
- d) Davant la massiva competència d'empreses de missatgeria, "El ràpid" vol ser més productiva i aconseguir la xifra de 350.000 lliuraments anuals, encara que necessitarà afrontar uns costos variables unitaris de 2 euros, i un increment de costos fixos fins a 90.000 euros. Calcule el benefici i el benefici unitari de "El ràpid" si vol aconseguir la xifra de lliuraments esmentada i amb la nova estructura de costos, però mantenint el preu de 2,3 euros per lliurament.

Part III: Llija detingudament el text i responga a les preguntes que es plantegen. La puntuació màxima d'aquesta part és de 2,5 punts.

La pujada de preus dels aliments arriba al lineal i torna a tensionar la cadena

Javier García Roperó

Cinco días, 21-11-2021

Les tensions inflacionàries generalitzades, provocades per l'encariment de matèries primeres, energia o transports, ja han arribat a l'alimentació. Grans fabricadors, tant espanyols com multinacionals, han reconegut en les últimes dates que la conjuntura els està obligant a incrementar els preus com a mesura d'urgència per a salvaguardar els marges i pal·liar, en la mesura que siga possible, els majors costos, que a Espanya s'han traduït en una inflació del 5,5% a l'octubre, el nivell més gran des de 1992.

La setmana passada, el principal fabricant espanyol d'arrossos i pastes, Ebro Foods, explicava que havia començat a implementar una "política de pujada de tarifes". Entre els factors, un encariment del blat dur de quasi el 60% la tona. Deoleo, en el cas dels olis d'oliva, també reconeixia travessar "una etapa d'ajustos" per a "repercutir els increments de la matèria primera", que en el seu cas s'ha encarit un 70% en l'últim any.

A l'àmbit global, Nestlé va reconèixer a la seua última presentació de resultats que, durant el tercer trimestre, entre juliol i agost, va incrementar els preus un 2,1%, el percentatge més gran en sis anys; Danone ha xifrat en un 8% l'increment de costos estimat per a enguany i per a l'any vinent, i va avisar de majors pujades de preus en 2022. "Estem començant a preparar converses amb la distribució per a arribar al nivell de preus que necessitem", va dir el seu director financer fa uns dies. I Unilever també ha reconegut increments "significatius" en els seus preus.

Moviments que tenen conseqüències als extrems de la cadena alimentària: la distribució, és a dir, el lineal; i els agricultors i ramaders, és a dir, els productors. Al primer punt, el sector ha passat de parlar a l'inici de l'any d'una guerra per baixar els preus a una per no pujar-los. Aquest, que sol actuar amb marges estrets, intenta encara evitar un increment generalitzat dels preus. "Veiem que l'alça de la inflació encara no ha repercutit de manera completa. Ací està la batalla. Encara es tracta de pujades en casos puntuals, però dependrà de com evolucione la situació", explica Bernardo Rodilla, director de l'àrea de retail en Kantar Worldwide.

A l'altre extrem de la cadena està el camp. Agricultors i ramaders també denuncien una situació extrema d'augment de costos, que fonts del sector xifren en una mitjana del 50%. Luis Calabozo, director general de Fenil, la patronal làctia, explica que el sector "està travessant una crisi de costos que arrossega principalment per la matèria primera, l'energia i la reestructuració del propi sector". Aquest estima increments de costos del 22% a l'alimentació del boví, del 44% a l'energia, de l'11% a la mà d'obra o del 48% a les emissions de carboni, entre altres.

L'Organització d'Agricultors i Ramaders (COAG) parla d'una pujada del 100% als fertilitzants, del 300% a l'energia, del 50% als plàstics o del 25% als pinsos per a bestiar. Una "brutal pujada" que, segons l'organització, no s'està podent traslladar. "Quatre o cinc grans centrals de compres adquireixen el 80% de les fruites i hortalisses. A més, en aquesta època de l'any Espanya és l'horta d'Europa, per la qual cosa el marge de l'agricultor per a repercutir els preus és quasi nul", s'explica des del sindicat agrari.

En aquest punt apareixen tres paraules habituals al sector: venda a pèrdua. Luis Calabozo, de Fenil, apunta al fet que la crisi de costos "s'ha aguditzat per la insostenibilitat de la cadena làctia". Aquest recorda que el Ministeri d'Agricultura va revelar el juliol passat que el sector de la llet líquida actua amb

marges molt reduïts, fins i tot negatius. “És un sector sense rendibilitat per a tots els agents que operen, ramaders, fabricadors i distribuïdors”, diu Calabós. Aquest cita un estudi del panell de consum alimentari del mateix ministeri que indica que “la llet es ven amb un marge negatiu per part de la distribució de quasi 7 cèntims el litre. La distribució és qui posa el preu final de venda i, amb aquestes dades, es pot veure clarament que ho fa majorment a pèrdua, condicionant el preu que arriba al ramader i a la indústria”.

Malgrat que al febrer de l'any passat el Govern va introduir l'obligació que els contractes alimentaris sempre cobrisquen els costos de producció, la conjuntura inflacionista torna a introduir tensió en la cadena. “Amb aquests augments de costos hi ha agricultors que estan venent a pèrdua. En casos de peribles, molts acaben signant costos que no són reals”, s'apunta des de COAG. “Si aquesta situació continua, les pèrdues i destrucció de teixit productiu i transformador seran irreversibles”, diu Calabós, que demana “que s'il·legalitze la venda a pèrdua per categoria fins al consumidor, es regularitzen les relacions comercials i hi haja simetria de condicions entre la indústria i distribució, així com ho està entre indústria i ramaders”, dins de la reforma de la Llei de la Cadena Alimentària, el tràmit de la qual es troba al Senat.

Declaracions. Els executius dels principals fabricants d'aliments del món van avisant en les últimes setmanes que la pressió sobre els preus no serà una cosa que se solucione en unes poques setmanes, sinó que aquesta situació perdurarà, almenys, durant l'any vinent. Potser un dels més clars sobre aquest tema va ser el conseller delegat de Kraft Heinz, Miguel Patricio, que en declaracions a la BBC va assegurar que “els consumidors hauran d'acostumar-se a uns preus més alts dels aliments”, no sols per la conjuntura actual, sinó per l'increment poblacional a tot el món i la cada vegada menor superfície agrícola disponible. Això sí, Patricio també va assegurar que “no tots els increments de costos han de ser traslladats als clients. Hem de minimitzar aquestes pujades”.

Inflació. L'índex de preus al consum (IPC) d'octubre a Espanya va presentar un increment anual del 5,5%, el nivell més gran en 29 anys. Els aliments i begudes no alcohòliques també es van incrementar, encara que en menor percentatge: un 1,6% anual, encara que la variació amb el mes anterior va ser de l'1,3%, el percentatge més gran de l'últim any. Els aliments frescos es van incrementar un 0,8% anual però un 2,5% intermensual, de nou, el repunt més gran a l'últim any. I els aliments elaborats van créixer un 1,8% anual, el major en més d'un any, i un 0,5% mensual.

En relació amb el text, conteste les següents qüestions:

- a) En el text es parla d'inflació i d'IPC. Explique què és la inflació i què és l'IPC. És el mateix IPC i taxa d'inflació? Raone la seua resposta.
- b) Indique, segons el text, com han evolucionat els preus dels aliments en els últims mesos i quins factors expliquen aquesta evolució.
- c) Explique com afecten els factors citats en l'apartat anterior a les corbes d'oferta i de demanda d'aliments, així com a l'equilibri del mercat. Represente'l gràficament.
- d) Al text es fa referència a la cadena alimentària. Explique el concepte de cadena alimentària i explique quina activitat es realitza en els extrems d'aquesta cadena.
- e) Al text s'afirma: “el Ministeri d'Agricultura va revelar al juliol passat que el sector de la llet líquida actua amb marges molt reduïts, fins i tot negatius”. A què es refereix en esmentar marges negatius? Raone la seua resposta.